

Onderlinge omgang van jongeren in residentiële (jeugd)instellingen

Negatieve beïnvloeding

Veel onderzoeken die aandacht hebben voor de onderlinge interacties tussen jongeren, richten zich met name op de negatieve aspecten van de onderlinge interacties. Denk aan pesten, agressie, middelengebruik of 'besmetting' van crimineel gedrag waardoor gedrag van jongeren op een negatieve manier wordt beïnvloed. Als jongeren te maken krijgen met agressie of onveiligheid, kunnen zij zich ook agressief gaan gedragen om zich te kunnen verdedigen of zich volledig aan te passen aan het gedrag van anderen ('fight or flight'). Daarnaast kunnen jongeren crimineel gedrag overnemen van andere jongeren.

Positieve beïnvloeding

Er zijn weinig studies die zich richten op de positieve aspecten van onderlinge interacties, terwijl het blijkt dat jongeren die op een positieve manier met elkaar omgaan elkaars gedrag positief kunnen beïnvloeden. Jongeren zoeken veel steun bij elkaar, soms in plaats van bij groepsleiders. Zij kunnen steun aan elkaar hebben, omdat ze vaak hetzelfde hebben meegemaakt en zich goed in elkaar kunnen inleven. Daarnaast lijkt acceptatie van jongeren onderling op zich gedragsproblematiek al te verminderen.

Onderzoek

Deze onderzoekslijn verdiept zich in de positieve en negatieve aspecten van onderlinge interacties tussen jongeren op leefgroepen. Leeftijdsgenoten spelen in de adolescentiefase een belangrijke socialiserende rol en die kan in de leefgroepen niet worden genegeerd. Meer zicht op de onderlinge interacties en factoren die de onderlinge (met name positieve) interacties kunnen beïnvloeden lijken dus van groot belang om de kwaliteit van groepsbehandeling te verhogen. Hogeschool Leiden heeft een begin hiermee gemaakt door een (gender-neutrale) vragenlijst te ontwikkelen die de kwaliteit van de onderlinge interacties tussen jongeren in kaart brengt. Naast kwalitatief onderzoek, kan hiermee ook kwantitatief onderzoek worden verricht.

Binnen het lectoraat vindt promotie-onderzoek plaats naar de onderlinge omgang tussen jongeren, verschillen tussen jongens en meisjes (en gemengde groepen), kwalitatief (ethnografisch) onderzoek naar groepsdynamiek en naar omgevingsfactoren die de onderlinge omgang beïnvloeden (leefklimaat).

